תוספתא עירובין

תוספתא

geulaquiz.com

פרק א

א מבוי שגבוה מעשרים אמה [יתר] מפתחו של היכל [ה״ז צריך למעט כיצד ממעט נותן עליו קורה מעשרים ולמטה הרחב מי׳ אמות יתר] מפתחו של היכל [ה״ז] צריך למעט כיצד ממעטו עושה לו פס וממעטו עד [י׳ אמות] מבוי שיש לו צורת [פתח] אע״פ שרחב מי׳ אמות [הרי זה] אין צריך למעט.

ב ר״א אומר הכשר מבוי בלחיים מעשה בר״א שהלך אצל [יוסף] בן פרידה לאובלין [וראה לו מבוי] שאין לו אלא לחי אחד אמר לו עשה [לו שניה אמר לו אתה חוזר לסותמו] אמר לו יסתם [מה ראיה לשבת] בכך.

ג ר״ש בן גמליאל [אומר] כל מבוי שפחות מי׳ אמות ה״ז אין צריך כלום הרחב מי׳ אמות מעמיד פס באמצע ונותן קורה על אחד מהן ודיו.

ד [היו שתי קורות קטנות יוצאות מן הכותל מובדלות זו מזו ומקבלות אריח לרחבו טפח רשב״ג אומר יושב לארכו ג׳ טפחים].

ה [היתה] אחת למעלה ואחת למטה ר״י בר״י אומר רואין את [התחתונה כאילו היא עולה למעלה והעליונה כאילו היא יורדת למטה ובלבד שלא תהא התחתונה למטה מי׳ טפחים והעליונה למעלה מעשרים אמה].

ו [היתה זו יוצאת מכותל זה וזו יוצאה מכותל זה או שהיתה יוצאת מכותל זה ואין מגעת בכותל אחר או שהיתה רחבה מראשה אחד וקצרה מראשה אחד אם יש שם שלשה טפחים ה״ז צריך למעט רשב״ג אומר ארבע היתה יוצאה מכותל זה ומגעת בכותל אחר אם גבוהה הימנו ג׳ טפחים ה״ז צריך למעט] עשויה מדרון ומקבלת אריח בנוי [היושב] כדרכו עליה אין צריך להגביה צד השני [אם] לאו צריך להגביה צד השני.

ז מבוי המקורה מרוח אחת והדלה עליו את הגפן ואת הדלעת ואת הקיסום מרוח אחרת אין צריך כלום [עשה לחיים למבוי גבוהין מן הארץ ג׳ טפחים או משוכין מן הכותל ג׳ טפחים הרי זה צריך למעט אבני בנין היו יוצאות מן הכותל ובין זו לזו ד׳ טפחים אין צריך לחי וקורה אותו מקום].

ח כותל שצדו אחד כנוס מחבירו [ושוה מבפנים ונראה פס מבחוץ שוה מבחוץ ונראה פס מבפנים נידון כלחיים] היתה קרן זוית זו יוצאה מכותל זה וקרן זוית יוצאה מכותל זה נדונית כלחיים [העמיד לחי וקורה באמצע מבוי אין לו אלא עד מקום לחי וקורה].

ט עושין פסין לבוריות ארבעה דיומדין נראין כשמונה היתה אבן [אחת] מרובעת רואין [אותה שאם תחלק ויש בה ששה טפחים מצד זה וששה טפחים מצד זה כדיומדין נידונית כפסין] ר׳ ישמעאל בר׳ יוחנן בן ברוקה אומר היתה עגולה רואין אותה שאם תחקק ויש בה ו׳ טפחים מצד זה וששה טפחים מצד זה כדיומדין נידונית כפסין.

י [כמה] יהא ביניהן כמלא שתי רבקות [שהן שלש בקר] שהן כעשר אמות דברי ר׳ מאיר ר׳ יהודה אומר כי״ג [וכי״ד] אמה [וכמה יהיו קרובין לבאר כמלא ראשה ורובה של פרה כמה יהא רחוקים מן הבור אפי׳ בית כור ואפי׳ בית] כורים [מותר ובלבד שירבה בפסין] ר׳ יהודה אומר בית סאתים מותר [יתר על בית] סאתים אסור אמרו [לו] לר׳ יהודה אי אתה מודה בדיר וסהר [במוקצה ובחצר שאם רצה לרבות ירבה] אמר להם זו מחיצה ואלו פסין [אף זו רצה לעשות מחיצה גבוהה י׳ טפחים עושים ואם רצה לרבות ירבה] רשב״א אומר באר [שהוא] בית סאתים על בית סאתים [אין] מותר [להרחיב עליה אלא כמלא] ראשה ורובה של פרה [בלבד].

יא היתה גבוהה מג׳ רוחותיה ונמוכה מרוח אחת רואין את הנמוך כאילו הוא פתח ובלבד שלא יהא [נמוך] יתר על הגבוהה היתה נמוכה משלש רוחותיה וגבוהה מרוח אחת אין צריך לעשות מחיצה אלא לגבוה בלבד היה שם אילן או גדר או מחיצת הקנים [נידונית] כפסין.

יב [היתה] חצר פתוחה לביניהם מותר לטלטל מחצר לפסין ומפסין לחצר היו שתים שתיהן אסורות ומותר לטלטל בין הפסין ר׳ יהודה [בן בבא] אומר אין עושין פסין אלא [לבור] הרבים בלבד ר״ע אומר לכל עושין פסין חוץ מבור היחיד בלבד.

פרק ב

א שיירה [ששרתה] בבקעה והקיפוה [בגמלים ובעביטין ובאכיפות ובסכין ובקנין ובקשין ובקילחות] אפי׳ ג׳ חבלים זה למעלה מזה מטלטלין בתוכה ובלבד שלא [יהיה] בין גמל לגמל כמלא גמל [ובין עביט לעביט כמלא עביט] ובין איכוף לאיכוף כמלא איכוף [ובין] קנה לחבירו שלשה טפחים [כדי שיכנס הגדי].

ב [כל שהוא שלשה טפחים ומשלשה עד ארבעה צריך שלא יהא בינו לחבירו ג׳ טפחים כדי שיכנס הגדי כל שהוא ארבעה מד׳ ולמעלה צריך שלא יהא בינו לחברו כמלואו אלא אם רצה מביא יתידות שהן גבוהות עשרה טפחים ומשקען בארץ ומביא שלשה חבלים שעביין יתר על טפח או ארבעה אע״פ שלא היה עביין יתר על טפח ומקיפה להן בחוץ אע״פ שיש שם פרצות אינו כלום ובלבד שלא תהא פרצה יתירה על עשר אמות].

ג שיירה ששרתה בתל גבוה עשרה טפחים ובנקע עמוק עשרה טפחים ובגנה מוקפת גדר גבוה עשרה טפחים מטלטלין בתוכה ובלבד שימלאו את כולה ולא שיירו בה בית סאתים אם אין בכולה בית סאתים מטלטלין [לתוכה] אע״פ שלא ימלאו את כולה היתה גבוהה משלש רוחותיה ונמוכה מרוח אחת רואין את הנמוך כאילו [היה] פתח ובלבד שלא יהא נמוך [יתר] על הגבוה היתה נמוכה משלש רוחותיה וגבוה מרוח אחת אין צריך לעשות מחיצה אלא לגבוה בלבד.

ד אחד שיירה ואחד יחיד [עושין להם מחיצה ר׳ יהודה אומר לא ירבה ליחיד יתר מבית סאתים ואין שיירה פחותה משלשה] אחד שיירה ואחד מחנה [מה בין שיירה למחנה] אלא אוהלים שבשיירה חייבין בעירוב שבמחנה פטורין מן העירוב [ושאר שאין] להם אוהלים הרי הן כשרוין בחצר מחנה היוצא למלחמת הרשות מותרין [לגזול] עצים יבשין [ור׳] יהודה בן תימא אומר [שורין] בכל מקום [ומקום שנהרגין] שם נקברין.

ה רבי אליעזר אומר הגנה והקרפף [שהיא שבעים] ושירים על שבעים ושירים [מוקפת] גדר גבוה י׳ טפחים וכן אם [היה ארכה כשנים ברחבה מטלטלין בתוכה בשבת יתר] אמה אחת אין מטלטלין בתוכה [בשבת] וכן היה רבי אליעזר אומר קרפף הסמוך לעיר ויש בארכו שבעים ושירים אין מטלטלין בתוכה [בשבת] ר״ש אומר אפי׳ עשר קרפיפות זה לפנים מזה [והיה] אחד מהן בית דירה או [שהיה] א׳ מהן סמוך לעיר מטלטלין בכולן.

ו בורגנין שבשדה בית סאתים מותר יתר על בית סאתים אסור אבל דיר [או סהר] או מוקצה [או חצר אפי׳ יתר מבית סאתים מותר אפילו] בית עשרה כורין מותר כלל אמר רשב״א כל אויר [שהוא תשמיש] לבית דירה כגון דיר [או סהר או חצר או מוקצה] אפילו בית חמשת כורין [ואפילו] בית עשרה כורין מותר וכל בית דירה [שהוא תשמיש] לאויר כגון בורגנין [שבשדה] בית סאתים מותר יתר [על בית] סאתים אסור.

ז מערבין במעשר שני בירושלים [אבל לא] בגבולין הנודר מן [הפת] מערבין לו בה אימתי בזמן [שנדר שלא לטעמה] ואם הקדישה הרי זה אסור שאין מערבין בהקדש.

ח א״ר מאיר לא נמנעו [בנות] ישראל מלשלח עירוביהן ביד [בניהן וביד בנותיהן] הקטנים כדי לחנכן במצות אמר לו ר׳ יהודה משם ראיה [באומרת לחברתה קבלי הימנו] נתנו לקוף והוליכו נתנו [ע״ג בהמה והוליכתו עירובו עירוב].

ט נתנו ע״ג קורה שהיא גבוהה י׳ טפחים עירובו עירוב רבי יהודה אומר אם היתה ד׳ עירובו עירוב ואם לאו אין עירובו עירוב נתנו באילן למעלה מעשרה טפחים אין עירובו עירוב למטה מעשרה טפחים עירובו עירוב ואסור ליטלו בתוך שלשה מותר ליטלו נתנו בכלכלה ותלאה באילן למעלה מעשרה טפחים [אין עירובו עירוב למטה מעשרה טפחים] עירובו עירוב [ואסור ליטלו] דברי ר׳ וחכ״א כל שאסור ליטלו אין עירובו עירוב [אחד העירוב וא׳ כל הכלים].

י שרשי אילן [שהן גבוהין] מן הארץ שלשה טפחים או שיש חלל תחתיהן שלשה טפחים אע״פ [שהן שוין לארץ מרוח אחת לא ידרוס ויעבור עליהן ממקום למקום ולא] ישב עליהן [ולא יסמוך עליהן] לפי שאין עולין באילן ואין נתלין באילן ואין [נסמכין באילן ולא יעלה לאילן] מבעוד יום כדי שתחשך וישב שם כל [אותו] היום אחד אילן ואחד כל [הבהמה] אבל [שיח] בור ומערה וגדר [מטפס ועולה מטפס ויורד ואפי׳] מאה אמה.

יא נתנו במגדל [נעל] בפניו ואבד המפתח ה״ז עירוב ר״א אומר [אם] בעיר [אבד] עירובו עירוב [אם] בשדה [אבד] אין עירובו עירוב מודין חכמים לר״א בבני חצר ובני מרפסת שגבו את עירוביהן ונתנוהו בבית אע״פ [שבידוע] שאין המפתח במקומו עירובו עירוב א״ר יוסי [אבטולס העיד משים חמשה זקנים שספק העירוב כשר] איזהו ספק [העירוב] שהוא כשר עירב בתרומה ספק מבעוד יום [נטמא] ספק משחשכה [נטמא עירב] בפירות ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשכה נתקנו [עירובו עירוב] אבל עירב בתרומה [ספק טמאה] ספק טהורה [עירב בפירות ספק מתוקנין ספק אין מתוקנין] אין עירובו עירוב.

פרק ג

א ר׳ יהודה אומר אין אדם מתנה על [עירובו אלא בשני דברים אומרים] בא חכם למזרח עירובו למזרח [בא] למערב עירובו למערב בא לכאן ולכאן [למקום שירצה הולך לא בא לכאן ולכאן הריני כבני עירי] ר׳ יהודה אומר [אילו] היה אחד מהן רבו ילך אצל רבו שניהם רבותיו ילך אצל [מי שרגיל]

אצלו אם היה רגיל אצל שניהם ילך [אצל איזה מהן] שירצה.

ב מתנה אדם על עירובו ואומר עירובי לשבת זו ולא לשבת אחרת ולא לשבת זו [עירובי] לשבתות ולא לימים טובים לי״ט ולא לשבתות לשבת ולא ליוה״כ ליום הכפורים ולא לשבת.

ג האומר לחבירו ערב לי בתמרים וערב [עליו] בגרוגרות וערב [עליו] בתמרים במגדל וערב [עליו] בשובך בשובך וערב [עליו] במגדל בבית וערב [עליו] בעליה בעליה וערב [עליו] בבית אין עירובו עירוב אבל א״ל סתם ערב לי וערב [עליו] בין בתמרים בין כגרוגרות בין במגדל בין בשובך [בין בעלייה] בין בבית עירובו עירוב.

ד עירבו זה לצפון וזה לדרום <זה> מהלך לצפון בעירובו של זה בדרום ובדרום בעירובו של זה בצפון אם מצעו את התחום אל יזוז ממקומו עירב לצפון וחזר ועירב לדרום ביטל האחרון את הראשון טעה ועירב לב׳ רוחות כמדומה [שמותר בשתיהן מהלך בצפון בערובו של זה בדרום ובדרום בעירובו של זה בצפון אם מצע] את התחום [אל] יזוז ממקומו.

ה נכרים [שבאו] על עיירות ישראל [יוצאין עליהן בזיין ומחללין עליהן את השבת אימתי בזמן שבאו על עסקי נפשות לא באו על עסקי נפשות] אין יוצאין עליהן [בזיין] ואין מחללין עליהן את השבת [באו לעיירות הסמוכות לספר אפילו ליטול את התבן ואפי׳ ליטול את הקש יוצאין עליהן בזיין] ומחללין עליהן את השבת בראשונה היו מניחין [זיינן] בבית הסמוך לחומה פעם אחת [חזרו עליהן והיו נדחקין ליטול את זיינן והרגו זה בזה התקינו שיהא כל אחד ואחד מחזיר לביתו].

ו [מחנה היוצאת] למלחמת הרשות אין צרין על [עיר] של נכרים פחות מג׳ ימים קודם [שבת] ואם התחילו [אפי׳ בשבת] אין מפסיקין וכן היה שמאי [הזקן] דורש (דברים כ) עד רדתה ואפילו בשבת.

ז עיר שהקיפוה נכרים או נהר וכן ספינה המיטרפת בים וכן יחיד שהיה נרדף מפני [נכרים ומפני לסטים] ומפני רוח רעה הרי אלו מחללין את השבת ומצילין את עצמן.

ח הרועים והקייצין והבורגנין ושומרי פירות בזמן שדרכן ללון בעיר אף על פי [שחישכו] חוץ לתחום הרי אלו כאנשי העיר ויש להם אלפים אמה לכל רוח ובזמן שדרכן ללון בשדה אין להם אלא אלפים אמה בלבד.

ט מי [שיצא לילך לעיר שמערבין בה והחזירו חבירו ובין זו לזו כד׳ אלפים אמה חסר א׳ הואיל והחזיק בדרך מותר לילך] דברי ר׳ יהודה יתר על כן אמר [ר׳ יהודה אפילו החזירו חבירו מן הדרך ללון בעיר משכים והולך לתוך ביתו] החזירו מן העיר הרי הוא כאנשי העיר.

י רשות שבת כך הוא עומד אדם במקומו ואומר שביתתי במקומי שנאמר (שמות ט״ז:כ״ט) שבו איש תחתיו כמה תחתיו מלא קומתו ופשוט ידיו [הרי ד׳ אמות ר׳] יהודה אומר גופו ג׳ אמות ואמה כדי [שיהא נוטל חבית מראשותיו ונותן למרגלותיו ממרגלותיו ונותן למראשותיו חוץ לד׳ אמות יש לו אלפים אמה] לכל רוח מרובעות לא עגולות רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר עגולות ולא מרובעות.

יא השובת בתל גבוה י׳ טפחים ובנקע עמוק עשרה טפחים ובגנה מוקפת גדר גבוה עשרה טפחים מהלך את כולה וחוצה לה אלפים אמה לכל רוח השובת בעיר אפילו גדולה כאנטוכיא מהלך את כולה וחוצה לה אלפים אמה [על גגה] אין לו אלא ד׳ אמות בלבד.

יב הנותן את ערובו [בעיבורה] של עיר לא עשה כלום נתנו חוץ [לתחום] אמה א׳ משתכר [באותה] אמה ומפסיד את כל העיר מפני שמדת העיר עולה [למדת] התחום האומר שביתתי ע״ג אילן ע״ג [הגנה] בתל גבוה י׳ טפחים לא [יתר] לבית סאתים פחות מי׳ טפחים לא [יתר] מד׳ אמות ובנקע עמוק מי׳ [לא יתר מבית] סאתים פחות מי׳ טפחים לא [יתר] מד׳ אמות ובגנה מוקפת גדר גבוה י׳ טפחים [לא יתר] מבית סאתים פחות מי׳ טפחים [לא יתר] מד׳ [אמות] ומודד עד שמגיע לאותו מקום בא לאותו מקום מהלך את כולה וחוצה [לו] אלפים אמה אימתי בזמן שהיה בתוך אלפים אמה שלו לא היה בתוך אלפים אמה שלו אין לו אלא ד׳ אמות בלבד.

יג האומר שביתתי בצד אילן בצד חרוב בצד גנה לא אמר כלום עד שיקנה לצפונו או לדרומו ד׳ אמות [קנה לצפון או לדרום] ד״א [נעקר] האילן [נעקר] החרוב [נעקר] הגנה אם מכיר את מקומו ה״ז מותר ואם לאו [ה״ז] אסור ר׳ יוסי אומר היו שנים א׳ מכיר וא׳ שאינו מכיר [הואיל וא׳ מהן מכיר שניהן מותרין].

יד האומר שביתתי במקום פלוני בשדה פלוני במקום שאזכה בו משתחשך לא אמר כלום שאין מערבין משתחשך זו היא שאמרו העני מערב ברגליו א׳ עני וא׳ עשיר ובלבד שלא יצא [מן העיר] ויאמר שביתתי [במקומי שלא התירו אלא למהלך בדרך] דברי ר״מ רבי יהודה אומר א׳ עני וא׳ עשיר [היוצא מן העיר ואמר] שביתתי במקומי [זה] הוא עיקרו של עירוב.

טו [אבל התירו] לבעה״ב לשלח [את] עירובו ביד בנו ביד עבדו ביד שלוחו בשביל להקל עליו א״ר יהודה מעשה [בבית ממל ובבית גוריון ברומא] שהיו מחלקין גרוגרות [לעניים שהיו שני בצורת והיו עניי שיחין יוצאין ומערבין ברגליהן ונכנסין ואוכלין משחשכה].

פרק ד

א ר׳ אליעזר אומר יו״ט הסמוך לשבת בין [מלפניו ובין מלאחריו] מערב אדם יום אחד לצפון ויום אחד לדרום יום אחד לצפון ויום אחד כאנשי אותה העיר מודה ר״א שאין מערבין חצי היום לצפון וחצי היום לדרום שאין חולקין יום אחד וחכ״א כשם שאין חולקין יום אחד כך אין חולקין [שני] ימים אמר להם ר״א אי אתם מודים במערב ברגליו ביום ראשון שצריך לערב ברגליו ביום [השני] נאכל עירובו [עד שלא חשיכה] אין יוצא עליו ביום [השני] אמרו לו אבל אמר להם הללו ב׳ ימים הן אמרו לו אי אתה מודה שאין מערבין מיו״ט לחבירו אמר להם אבל אמרו לו הללו יום אחד [הוא] עירב ברגליו ביום הראשון [צריך לערב] ברגליו ביום [השני] נאכל עירובו [עד שלא חשיכה] אין יוצא עליו ביום [השני] דברי רבי רבי יהודה אומר הרי זה חמר גמל רבן שמעון בן גמליאל ורבי ישמעאל [ב״ר] יוחנן בן ברוקה [אומר] ערב ברגליו [ביום הראשון אין צריך לערב ברגליו ביום השני] נאכל עירובו [עד שלא חשכה יוצא עליו ביום השני] מודים חכמים לר״א [בשני ימים טובים של ר״ה שמערב אדם יום אחד לצפון ויום אחד לדרום יום אחד לצפון ויום אחד כאנשי אותה העיר] ור׳ יוסי אוסר [שקדושת שניהם אחת הוא] אמר להם ר׳ יוסי אי אתם מודים שאם באו עדים מן המנחה ולמעלה שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש.

ב [הרי שהיתה בידו כלכלה של פירות וצריך לתקנו היום הוא אומר אם יו״ט הוא אין בדברי כלום ואם לאו קורא שם לתרומה ומעשרות שבה ואוכלה ור׳ יוסי אוסר מודה רבי יוסי] בב׳ ימים טובים של גליות.

ג כיצד מעברין את הערים ארוכה כמות שהיא [ועגולה] עושין לה זוית מרובעת אין עושין לה זוית היתה [עשויה כמין קשת כמין גם] רואין אותה כאילו היא שוה היתה [רחבה מראשה אחד וצרה מראשה אחד רואין את מקום הצר כאילו מלא בתים וחצירות מכניס לאמצע מרביע כנגדו ומודד הימנו ולהלן] אלפים אמה.

ד [היה בית אחד יוצא הימנה כמין פיגם לרוח אחד רואין כנגדו כאילו מלא בתים וחצירות מרביע כנגדו ומודד הימנו להלן אלפים אמה היו שני בתים יוצאין הימנו כמין שני פיגמין לשתי רוחות רואין כנגדן כאילו הן מלאין בתים וחצירות מרביע כנגדן ומודד מהן אלפים אמה].

ה [מרבע מרביע] עולם נותן צפונה לצפון [עולם] ודרומה לדרום [עולם אמר ר׳ יוסי אם אין יכול לרבעה כמין עולם ירבענה כמין התקופה מקום שחמה יוצאה ביום קצר ושוקעת ביום קצר זה הוא פני דרום] ביום ארוך ושוקעת ביום ארוך זה הוא פני צפון [תקופת ניסן תקופת תשרי חמה יוצאת] בחצי מזרח ושוקעת בחצי מערב שנאמר (קוהלת א) הולך אל דרום וסובב אל צפון הולך אל דרום ביום וסובב אל צפון בלילה סובב סובב הולך הרוח [ועל סביבותיו שב הרוח זה הוא מזרח ומערב].

ו אלו שמתעברין עמה נפש [שהוא ד׳] על ד׳ אמות [ר׳ יהודה אומר כתלים וזיזין מתעברין עמה הגשר] והקבר שיש בהן בית דירה [בית] עבודת כוכבים שיש [בו] בית דירה [לכומרין האוריות והאוצרות שבשדה שיש] בהן בית דירה [בור שיח ומערה וגדר ובורגנין שבתוכה ובית שבים הרי אלו מתעברין עמה] נפש שנפרצה משתי רוחותיה אילך ואילך [הגשר] והקבר שאין [בהן] בית דירה [אין אלו מתעברין עמה שובך שבתוכה ובית] שבספינה אין אלו מתעברין עמה.

ז כמה יהיו [קרובות] לעיר ויהיו מתעברין עמה שבעים ושירים על שבעים ושירים שהן מאה וארבעים וא׳ ושליש ר׳ יהודה אומר [חוץ לשבעים ושירים היה שם] דבר מועט [לא] נתנו חכמים שיעור כמה הן שבעים [ושירים] בית סאתים כחצר המשכן.

ח היה מודד והגיע המדה לבית אפי׳ בית לפנים מן הבית אפי׳ מגדל לפנים [מן] המגדל מכניסן לאמצע ומרביע כנגדן ומודד כנגדו ולהלן אלפים אמה היה מודד והגיע המדה למערה אין מכניס את כל המערה אלא מכנגד פתחה של מערה א׳ מערה וא׳ מגדל מה בין מערה למגדל גג המערה הרי הוא

כארץ וגג המגדל הרי הוא כעיר בד״א במדת העיבור אבל במדת התחום אפי׳ כלתה מדתו בחצי ביתו אין לו אלא חצי ביתו אר״ש יכולני אני שיהו עולין מטבריא לצפורי ומצור לצידון מפני מערות ומגדלות שביניהם.

ט המודד מודד חוץ לקרפיפה של עיר לכל עיירות [נתנו לו] קרפף דברי ר״מ וחכ״א לא [נתנו] קרפף אלא בין שתי עיירות אם יש לזו שבעים ושירים ולזו שבעים ושירים מכניסם לאמצע ומרבע כנגדן ומודד [מהן] ולהלן אלפים אמה היו שלשה מגדלים והאמצעי מובלע [בנתיים] אם אין בין שנים החיצונים מאה וארבעים וא׳ ושליש מכניסן לאמצע ומרבע כנגדן ומודד [מהן] ולהלן אלפים אמה היו עשוין [שורה ואחרים] ביניהם אם אין בין שורה החיצונה מאה וארבעים ואחד ושליש מכניסן לאמצע ומרבע כנגדו ומודד [מהן] ולהלן אלפים אמה.

י [ריבע את העיר ועשאה כמין טבלא מרובעת ועשה ומרבע כנגדן את תחומה כטבלא מרובעת אין מודד את האמצע מפני שהוא מפסיד למזרחה אלא מודד לקרן מזרחית צפונית ונותן מזרחה צפונה אלפים אמה ומודד לקרן מערבית דרומית ונותן למערבה דרומה אלפים אמה וחוזר ומרבע ועושה תחומה כטבלא מרובעת נמצאת העיר מושכתו ארבע מאות אמה אילך וארבע מאות אמה אילך].

יא כיצד מקדרין בהרים התחתון כנגד לבו והעליון כנגד פרסותיו מקדיר ועולה מקדיר ויורד רואה את ההר כאילו בקוע לפניו דברי ר׳ וחכ״א אין מקדרין בהרים היו לפניו [הרי מישור] מודד את המישור [ונשכר] ומניח את ההר הר וגאיות מודד את הגאיות [ונשכר] ומניח את ההר.

יב היה מודד והגיע לגיא אם יכול להבליע [בתוך חמשים אמה יבליע ואם לאו חוזר ומודד עד מקום שהוא יכול להבליע ומבליע בתוך חמשים אמה] אם היה גיא מעוקם ואין יכול להבליעו מקדיר ועולה מקדיר ויורד [וצופה כנגד מדתו ומודד] היה מודד והגיע [מדה] לכותל אין אומרים [יקוב] את הכותל אלא אומד הכותל וצופה [כנגד מדתו] ומודד א׳ מודד בחבל וא׳ צופה בעיניו בין בהר בין בים בין במישור אחד מדת העבור ואחד מדת התחום אלא [שמדת] התחום מודד בחבל.

יג אין מודדין לא בחוט ולא [בחבל של גמי] אלא במשיחה והמודד מותח בכל כחו [ומודד והולך בא] א׳ ואמר ע״כ תחום שבת נאמן מעשה בזקן אחד רועה שבא לפני ר׳ ואמר [לו] זכור הייתי שהיו בני מגדל [גדרים ועדרים] לחמתה עד חצר החיצונה הסמוכה לגשר והתיר רבי שיהיו בני מגדל יורדין לחמתה עד חצר החיצונה סמוכה לגשר ועוד התיר רבי שיהיו בני [הגדר יורדין לחמתה ועולין לגדר ובני חמתה לא היו עולין לגדר].

פרק ה

א הנותן עירובו בסוף אלפים אמה של תחום אם היה ביתו סמוך לחומה יכנס [אם] לאו לא יכנס נתנו [חוץ לתחום] אמה אחת אם היה בתוך אלפים אמה שלו עירובו עירוב ואם לאו אין עירובו עירוב.

ב בראשונה היו בני טבריא מהלכין את כל חמתה ואין בני חמתה באין אלא עד מקום הכיפה עכשיו בני טבריא ובני חמתה חזרו להיות עיר אחת.

ג אנשי עיר גדולה מהלכין את כל עיר קטנה [ואין אנשי] עיר קטנה מהלכין את כל עיר גדולה אימתי בזמן שהיו בתוך אלפים אמה שלהן לא היו בתוך אלפים אמה שלהן אין להם אלא אלפים אמה בלבד [ואנשי עיר קטנה אין להם אלא אלפים אמה בלבד].

ד עיר של רבים שחרבה ונשתיירו בה גדודיות גבוהות עשרה טפחים אף על פי שאין צורות פתחי׳ ניכרים הרי זו מתעברת להיות כעין עיר של יחיד ונעשית של רבים [ודרך] הרבים עוברת בתוכה כיצד מערבין אותה [נותן] לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן [ומערבין] ונושאין ונותנין באמצע ואין מערבין אותה לחצאין אלא או כולה או מבוי בפני עצמה [עיר] של רבים והרי היא של רבים ואין לה אלא פתח אחד מערבין את כולה.

ה סוכת החג רבי יהודה מחייב [בעירוב] ובמזוזה וחכמים פוטרין ר׳ יהושע אומר מערבין [בככר] שלם אפי׳ הוא כאיסר אפי׳ לא ניטל [הימנו אלא] כדי דמוע וחלתו יתר ע״כ ה״ז אסור.

ו מי שיש לו ה׳ חצירות בעיר א׳ אם היה משתמש בכולן ה״ז אוסר את כולן ואם לאו אין אוסר אלא מקום דירתו בלבד א״ר יהודה מעשה בבן [נשיא] שהיו לו ה׳ חצירות באושא [ולא היה אוסר אלא מקום דירתו בלבד].

ז ה׳ חבורות מקצת שרוין בחדרים ומקצת שרוין בעליות טרקלין שלהן כחצר לבתים שנים ששותפין זה לזה בין ביין בין בשמן אינן צריכין לערב היו ג׳ זה שותף לזה ביין וזה שותף לזה בשמן צריכין לערב רש״א א׳ יין וא׳ שמן אין צריכין לערב אלעזר בן תדאי אומר אסורין עד שיערבו.

ח אב [ובניו] נשיו וכלותיו [ועבדיו ושפחותיו בזמן שאין עמהן דיורין בחצר אין] צריכין לערב מבוי שלהן בין כך וכך [צריך לחי] וקורה.

ט עם הארץ שהיו מוליכין אצלו עירוב מוליך לו כהן ככר תרומה ויושב ומשמרו ומחשיך עליו ואוכלו ובא לו ובשביעית ה״ז מותר שלא נחשדו על השביעית.

י בית שמניחין בו עירוב א״צ להפריש ככר מערבין בבית ישן מפני דרכי שלום אם היה שם רבו או [אדם] גדול או שהיה משיא את בנו ורצה לנהוג בו כבוד הרשות בידו מצוה על אדם לבטל רשות אם היה אדם גדול הרשות בידו.

יא אנשי חצר ששכח א׳ מהן ולא עירב עליו לבטל [רשות] אם היה בית האבל או בית המשתה ורצו לבטל רשותו הרשות בידו.

יב ג׳ שהיו שרוין בחצר ומת אחד [מהן ונפלה ירושה לאחד מן השוק עד שלא חשכה אינו אוסר משחשכה ה״ז אוסר היה לא׳ מן השוק בית באותה חצר ומת נפלה ירושה לא׳ מבני חצר עד שלא חשכה ה״ז] אוסר משחשכה [אין] אוסר הרי ששכח ולא עירב וחזר והוציא בין בשוגג בין במזיד הרי זה אוסר דברי ר״מ ר׳ יהודה אומר במזיד אוסר בשוגג אינו אוסר [מי שבטל רשותו וחזר והוציא בין בשוגג בין במזיד הרי זה אוסר].

יג א׳ שלא עירב נותן [רשות] לאחד שעירב ושנים שעירבו נותנין [רשותן] לאחד שלא עירב ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו או לא׳ שלא עירב אבל [אין] א׳ שעירב נותן רשותו לא׳ שלא עירב [ולא] שנים שעירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו [ולא] שנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו שכ״ז שהיו שנים שרויין בחצר ושכח א׳ מהן ולא עירב ה״ז אוסר.

יד ישראל [המחלל את השבת בפרהסיא אין <צריך> [יכול] לבטל רשות וישראל שאינו מחלל את השבת בפרהסיא <צריך> [יכול] לבטל רשות ישראל נותן רשות ומבטל רשות ובנכרי עד <שעה> שישכור] כיצד [מבטל רשות] אומר רשותי [נתונה] לך רשותי מבוטלת לך ואין צריך לזכות.

טו [חצר] של נכרי הרי הוא כדיר של בהמה מותר להכניס ולהוציא מחצר לבתים [ומבתים לחצר וכלים ששבתו בחצר מותר לטלטלן בחצר היה ישראל א׳ שרוי בתוכה ה״ז אוסר מפני שהיא כחצרו] ראב״י אומר לעולם [אינו אוסר עד שיהו] ב׳ ישראלים אוסרין זה על זה והלכה כדבריו.

טז הגוסס אע״פ שאינו יכול לחיות ה״ז אוסר קטן אף על פי שאין יכול לאכול כזית ה״ז אוסר קסדור הבא לעיר עד ל׳ יום הרי זה אוסר מיד [אימתי בזמן שייחדו לו בית דירה לא ייחדו לו בית דירה] או שאין עמהן דיורין [בחצר] אין אוסר אכסנאי [לעולם] אין אוסר.

יז אנשי חצר ששכח א׳ מהן ולא עירב והיתה לו אכסדרה על פתחו בזמן שמגופפת מותרת לו ואסורה לכל בני חצר אם [אין] מגופפת אסורה לו ואסורה לכל בני [חצר] כלים ששבתו בחצר מותרין לטלטל בחצר אנשי חצר ששכחו ולא עירבו אסור [להכניס ולהוציא] מחצר לבתים ומבתים לחצר וכלים ששבתו בחצר מותרין [לטלטל בחצר].

יח [חמשה חצירות פתוחות למבוי] אסור להכניס ולהוציא מחצר למבוי [וממבוי לחצר כלים ששבתו בחצר מותרין לטלטל בחצר שבמבוי אסורין ר״ש מתיר וכן היה ר״ש אומר מותר להכניס ולהוציא ממבוי לחצר ומחצר לגג ומגג לקרפף שכל זמן ששכחו ולא עירבו כולן רשות אחת הן אמר רבי כשהייתי לומד תורה אצל ר״ש בתקוע היינו מוליכין שמן באלונטית מחצר לגג ומגג לקרפף ומקרפף לקרפף אחר עד שמגיעין אנו למעין והיינו רוחצין שם א״ר מעשה בשעת סכנה שהיינו מעלין ס״ת מחצר לגג ומגג לגג אחר והיינו קורין בו] אמרו לו אין שעת הסכנה ראיה.

יט שתי חצירות זו לפנים מזו החיצונה של רבים והפנימית של יחיד חיצונה צריכה עירוב והפנימית אין צריכה עירוב [הפנימית] של רבים והחיצונה של יחיד הפנימית צריכה עירוב והחיצונה אינה צריכה עירוב ר״ע אוסר את החיצונה שדריסת הרגל אוסרתה [וחכ״א אין דריסת הרגל אוסרתה] היו שתיהן של רבים ונתנו את ערובן בחיצונה ושכח א׳ בין מן החיצונה בין מן הפנימית ולא עירב שתיהן אסורות נתנו עירובן בפנימית ושכח א׳ מן הפנימית ולא עירב [הפנימית אסורה] מן החיצונה ולא עירב שתיהן אסורות דברי ר״ע וחכ״א [הפנימית מותרת והחיצונה] אסורה אחד שתי חצירות זו לפנים מזו ואחד ג׳ דיוטאות זו למעלה מזו בד״א בזמן שדרך הפנימית לצאת על החיצונה ועל מקצתה ודרך העליונה לירד על התחתונה ועל מקצתה חמש חצירות פתוחות לבית שער ושכחו ולא ערבו מותרין בחצירות ואסורין בבית שער חמש דיוטאות פתוחות לאלקט ושכחו ולא נשתתפו מותרין [בדיואטות ואסורין באילקטו].

פרק ו

א שיתוף מבוי כיצד מניח אדם חבית של יין ושל שמן ושל [תבואה] ושל גרוגרות ושל [זיתים] בין משלו בין משל חבירו [ואומר הרי זו לכל בני מבוי] היתה משלהן א״צ לזכות היתה משלו מגביהה מן הארץ ואומר זכיתי לכם ולכל שנתוספו [עליהם] נתוספו עליהן מזכה ואין צריך להודיע א״ר יהודה

מעשה והיינו שרויין בית גלודה בלוד והיינו מבשלין קדרה של עדשים וא׳ עומד על פתח [מבוי] ואומר זכיתי לכם בקדרה של עדשים היין כדי לשתות בו [מזון] שתי סעודות והשמן כדי לאכול בו מזון שתי סעודות [והחומץ] כדי לטבל בו [מזון] שתי סעודות תחלתו וסופו כשיעור הזה רבי שמעון אומר תחלתו כשיעור הזה אף על פי שאין סופו כשיעור הזה כלה החפץ מודיע וא״צ לזכות.

ב אר״ש ב״א פעם א׳ [היינו יושבין לפני ר״מ בערדסקין ואמר אחד] ערבתי בבצלים והושיבו ר״מ בד״א שלו וכן היה רשב״א אומר מערבין לחולה ולאסטניס [ולקטן במזונו ולרעבתן בבינוני] של כל אדם.

ג אין משתתפין [לא] באוצר ולא במבוי אא״כ יחד לו מקום האנשים שנשתתפו שלא לדעת הנשים שיתופן שיתוף ונשים שנשתתפו שלא לדעת [אנשים] אין שיתופן שיתוף [ומשתתפין במבוי ואם רצו לערב מערבין בחצרות אבל אין רשאין להשתתף משתתפין במבוי ומערבין בחצרות שלא לשכח עיקר העירוב] דברי ר״מ וחכ״א או מערבים או משתתפים.

ד [שיתוף מבוי צריך שיהא עמהם במבוי עירוב חצירות צריך שיהא עמהם בחצר] שנים ששותפין זה לזה [בין ביין בין] בשמן צריך [שיהא] עמהן במבוי אמר ר״מ מפני מה אמרו אין מערבין לאדם אלא [לדעתו] לפי שאין רוצה שישתתפו אחרים עמו בחלקו אבל אם [היתה] לו תבשיל או עיסה אצל חבירו זכה לו תבשילו.

ה המערב ע״י בני עירו שילכו עמו לבית האבל או לבית המשתה וקבלו עליהן [שיבאו ה״ז מערב עליהן] בקופות של תמרים ובקופות של גרוגרות ובקופות של זיתים אם יש מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד יבואו ואם לאו לא יבואו קבלו [כליהן] זה אחר זה הראשונים שיש להם יבאו אחרונים לא יבואו.

ו [מערב] על ידי עצמו לרוח אחת כל ימות השנה ואמר רציתי אלך רציתי לא אלך [רצה] מבעוד יום [מותר משחשיכה אסור שאין מערבין משתחשך המערב] ע״י עצמו לשתי רוחות לכל ימות השנה ואמר למקום שארצה אלך רצה מבע״י עירובו עירוב משחשיכה הרי זה חמר גמל.

ז לא יערב אדם ע״י בנו ובתו הגדולים וע״י עבדו ושפחתו העברים ועל ידי אשתו אלא מדעתן אבל מערב הוא ע״י [בנו ובתו הקטנים וע״י] עבדו ושפחתו הכנענים [בין מדעתן בין שלא מדעתן וכולן שערבו לעצמן או שערבו אחרים על ידיהן יוצאין בשל עצמן חוץ מן האשה מפני שהאשה יכולה] למחות על ידי בעלה.

ח עבד עברי ומי שחציו עבד וחציו בן חורין יוצאין [בשל] עצמן עבד של שני שותפין יוצא [בעירוב] שניהן מהלך בצפון [בעירובו של זה בדרום ובדרום בעירובו] של זה בצפון ואם מיצעו את התחום אל יזוז ממקומו קטן שצריך לאמו יוצא בעירוב אמו ושאין צריך לאמו [מערבים עליו מזון שתי סעודות בעירובי תחומין].

ט כותל חצר שנפרץ מארבעה טפחים עד עשר אמות מותר מפני שהוא כפתח יתר מכאן כנגד הפרצה אסור נפרצו בו פרצות הרבה אם העומד מרובה על הפרוץ מותר [אם] הפרוץ מרובה על העומד כנגד עשרה בתים בטלה [מחיצה] שתי חצירות זו [לפנים מזו בין זו לזו ד׳ טפחים] מערבין שנים ואין מערבין אחד היתה אחת מהן גבוהה עשרה טפחים [ממעטה] באבנים בכפתים ובסולם הצורי או שהביא נסר שרוחב ארבעה טפחים וקבעו בה מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכן מערבין אחד ואין מערבין שנים היתה אחת מהן גבוהה עשרה טפחים עושין לה מחיצה גבוהה חמשה טפחים ומבטלה.

י כותל שבין שתי חצירות גבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה מערבין שנים ואין מערבין אחד מיעטו באבנים בכפתים ובסולם הצורי או שהביא נסר [שרוחב] ארבעה טפחים וקבעו בה מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכן מערבין אחד ואין מערבין שנים.

יא [מים] שבין שתי חצירות גבוהה עשרה טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד אלו מאכילין מכאן ואלו מאכילין מכאן נתמעט התבן מעשרה טפחים [שניהן אסורין] אלא אם רצה סותם את פתחו ומבטל את רשותו הוא אסור וחבירו מותר וכן בכותל של תבן [מבין] שתי חצירות.

יב ר״מ אומר סילונות שבכרכין מחזיקין סאתים אע״פ שהן נקובין שופכין לתוכם מים בשבת וחכמים [אוסרין עד שיפוקו] אחרים אומרים ביב שקמור ד׳ אמות ברשות הרבים שופכין לתוכו מים בשבת עוקה שבחצר מחזקת סאתים אף על פי שנתמלאת מע״ש שופכין לתוכה בשבת אחת עוקה ואחת גסטרא [מחזיקין] סאתים אף על פי שנתמלאו מע״ש שופכין לתוכן.

יג הגג ומרפסת החצר והאכסדרא מצטרפין לד׳ אמות הבית והעלייה החצר והגג אין מצטרפין לד׳ אמות [דיוטה שהיא] מאה אמה לא ישפוך על פי הביב אבל שופך [הוא] לגג [והן] יורדין לביב אין עושין לה צנור אבל עושין לה מזחילה שלא יאמרו צנורו של פלוני מקלח מים בשבת.

יד צנור המקלח לרשות הרבים א׳ מים וא׳ יין קולט בין ביד בין בכלי ושותה ובלבד שלא יצרף פיו עם פי החבית אם רשות הגג למעלה מעשרה טפחים וישתה אבל מצרף הוא פיו לצנור למטה מעשרה טפחים ושותה לא יצרף אדם ידו עם הכותל ועם המזחילה אם רשות הגג למעלה מעשרה טפחים ושותה אבל מצרף הוא ידו לצנור [למעלה] מעשרה טפחים ושותה [אם] יש פי צנור ארבעה על ארבעה טפחים אסור שאין מטלטלין מרשות לרשות.

טו בור ברשות הרבים [אין] בינו לכותל ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם בני חצר מותרין ובני עלייה אסורין אם יש בינו [לכותל] ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם בני חצר אסורין ובני עלייה מותרין באר שלפני החלון משלשל וממלא הימנו בשבת ובלבד שלא יהא בינו [לכותל] ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם אם יש בפי הבאר ד׳ על ד׳ [טפחים] בין כך ובין כך משלשל וממלא הימנו בשבת.

טז [בור שבין שתי חצירות משלשל וממלא הימנו בשבת ובלבד שלא יהא בינו לכותל ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם אם יש בפי הבור ארבעה על ארבעה טפחים אסור שאין מטלטלין מרשות לרשות].

יז אמת המים שלפני [חלון] משלשל וממלא הימנו בשבת ובלבד שלא יהא בינה לכותל ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם זה היה מעשה באמה של פרטלי׳ ובא מעשה לפני רבן שמעון בן גמליאל ואמר הואיל ואין בינה לבין הכותל ארבעה טפחים כדי שיהלך אדם בין כך ובין כך משלשל וממלא הימנו בשבת.

יח אמת המים שעוברת בחצר אין ממלאין ממנה בשבת אא״כ עשו לה מחיצה גבוהה י׳ טפחים בכניסה וביציאה עשו לה בכניסה ולא ביציאה ביציאה ולא בכניסה אין ממלאין הימנה בשבת [אא״כ עשו לו מחיצה גבוהה י׳ טפחים בכניסה וביציאה] היתה רחבה מראשה אחד וצרה מראשה אחד ה״ז מרחיב את מקום הצר ואין צריך לעשות מחיצה אלא לרוחב [בלבד] וכן אתה מוצא בביבין המקשקשין תחת הבתים ותחת החצירות.

יט ר׳ יהודה אומר [כתלים שעל גביהן] נדונין כמחיצה אמר ר׳ יהודה מעשה באמת המים שהיתה באה מאבל לצפורי [והיינו ממלאין ממנה על פי זקנים בשבת אמר לו מפני שלא היתה] עמוקה עשרה ורחבה ד׳.

כ גזוזטרא שהיא למעלה מן [הים] אין ממלאין הימנה בשבת אלא אם כן עשו לה מחיצה גבוהה י׳ טפחים למטה מן המים אע״פ שהמים צפין על גבה אין בכך כלום ר׳ מאיר אומר אף מלמעלה רבי חנניא בן [עקיבה אומר גזוזטרא שהיא למעלה מן הים גבוהה עשרה טפחים נוקבה וממלא ממנה בשבת].

פרק ז

א פתחי [גנות] שיש להן בית שער מבפנים פותחין ונועלין בהן מבפנים מבחוץ פותחין ונועלין בהן מבחוץ מכאן ומכאן פותחין ונועלין בהן מכאן ומכאן וכן פתחי חנויות ברה״ר ר׳ [מאיר] אומר בזמן [שבית המנעול] למטה מעשרה [נוטל את המפתח מן האסקופה ונותנו למנעול ופותח ומטלטלו בתוך חבית ומחזירו למנעול ונועל ומניחו במקומו ובזמן שבית המנעול למעלה מי׳ טפחים מביא את המפתח מערב שבת ונותנו למנעול ופותח ומטלטלו בתוך הבית ומחזירו למנעול ונועל ומניחו במקומו וחכ״א אף בזמן שמנעול למעלה מעשרה טפחים נוטל את המפתח מן האסקופה ונותנו למנעול ופותח ומטלטלו בתוך הבית ומחזירו למנעול ונועל ונוטלו ומניחו בחלון שעל גב שקוף אם יש בפי חלון ארבעה על ארבעה אסור שאין מטלטלין] מרשות לרשות.

ב החרים [והפסקן] וספינה ברה״ר גבוהין י׳ טפחים אין מטלטלין לא מתוכן לרה״ר ולא מרה״ר לתוכן אבל יורד לתוכן ואוכל פחות מכן בתוך ד׳ אמות מותר חוץ לד׳ אמות אסור אמת המים ברה״ר עמוקה י׳ טפחים וכן גומא אין מטלטלין מתוכה לרשות הרבים ולא מרשות הרבים לתוכה אבל יורד לתוכה ושותה אם היו המים מועטים מזליף לתוך ידו ושותה היו שנים זה מעמיד לחברו והלה שותה וזה [מעמיד] לחברו והלה שותה פחות מכן בתוך ד׳ אמות מותר חוץ לד׳ אמות אסור.

ג אילן ברה״ר גבוה י׳ טפחים אם אין [גופו] גבוה מן הארץ שלשה טפחים מטלטלין תחתיו היה גבוה משלש רוחותיו ונמוך מרוח אחת רואין את הנמוך כאילו הוא פתח ובלבד שלא יהא נמוך יתר על הגבוה.

ד חורבה ברה״ר עמוקה י׳ טפחים חלון שעל גבה שופכין לתוכה מים בשבת היו שנים שתיהן אסורות שאין שתי רשויות משתמשות ברשות אחת היתה א׳ והיא של רבים אסורה עד שיערבו.

ה אשפה ברה״ר גבוהה י׳ טפחים חלון שעל גבה זורקין לה בשבת היו שתים שתיהן אסורות שאין שני רשויות [משתמשות ברשות אחת] היתה אחת והיא של רבים אסורה עד שיערבו.

ו בני חצר ובני מרפסת [שעירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן] כל שגבוה עשרה טפחים למרפסת פחות מכן לחצר בד״א בזמן שהן של רבים ועירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן או שהיו של יחידים [ושכחו ולא עירבו] אבל אם היו של רבים ושכחו ולא עירבו [הגג והמרפסת והחצר והאכסדרה] כולן רשות אחת הן.

ז חצר גדולה שנפרצה לרה״ר ונשתיירו בה גדודיות גבוהות י׳ טפחים עד עשר אמות מותר מפני שהוא כפתח פחות מכן מותרין לאותה שבת ואסורין לעתיד לבא דברי [ר׳ מאיר וחכ״א אם מותרין לאותה שבת מותרין לעתיד לבא ואם אסורין] לעתיד לבא אסורין לאותה שבת וקטנה שאינה אלא כעשר [אמות נפלה] דפנה לרה״ר ונשתייר כפס [מכן ומכן מותר נטלו כולן מותרים] לאותה שבת [ואסורין] לעתיד לבא דברי ר׳ יהודה ר׳ יוסי אומר [אם מותרין לאותה שבת מותרין לעתיד לבא ואם אסורין לעתיד לבא אסורין] לאותה שבת.

ח חלון שמקצתה בתוך עשרה ומקצתה למעלה מעשרה מערבין שנים ואין מערבין אחד היתה כולה למעלה מעשרה ומיעטה באבנים [בכפתים ובסולם הצורי או שהביא] נסר שרוחב ד׳ טפחים וקבעה בה מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכן מערבין א׳ ואין מערבין שנים היתה רחבה מראשה אחת [וצרה] מראשה אחר הרי זה מרחיב את מקום הצר חלון [שהיה] ד׳ על ד׳ טפחים עושה לה מורביות ומבטלה כיוצא בו מי שהיו לו חנויות פתוחות לרה״ר ופתוחות [לחצירו] אם אין שם אלא דבר מועט מביא ומטלטל [מזו לזו] היתה חצר ובה דיורין עירבו מותרין לא עירבו אסורין.

ט אחד חלון שבין שני בתים ואחד חלון שבין שתי חצירות [ואחד חלון שבין שתי עליות] וא׳ חלון שבין שני גנות וא׳ חלון שבין שני דיורין וגשרים ונפשות ורשות הרבים המקורה מטלטלין תחתיהן בשבת דברי רבי יהודה וחכמים אוסרין יתר על כן אמר ר׳ יהודה [שתי חצירות זו כנגד זו ברשות הרבים נותנין] לחי מכאן ולחי מכאן או קורה [מכן וקורה מכן ומערבין ונושאין ונותנין באמצע וחכמים אומרים] אין מערבין רה״ר בכך מודין חכמים לר׳ יהודה במעשה [גינסר שזה פותח] דלת קרפיפו [וסותם] רה״ר וזה [פותח] דלת קרפיפו [וסותם] רה״ר שמערבין ונושאין ונותנין באמצע שכל מחיצה [שנעשית] לשבת בין אנוסין בין שוגגין בין מוטעין בין מזידין ה״ז מחיצה החזירו [פתחים] למקומן חזרו לאיסורן חצר שגגותיה מבוצרין כל אחד ואחד רשות לעצמו.

י כל גגות העיר רשות אחת הן אסור [לעלות ולירד מחצר לגגות ומגגות לחצר וכלים ששבתו בחצר מותרין לטלטל בחצר ושבגגות מותרין לטלטל בגגות] דברי ר״מ וחכ״א כל אחד ואחד רשות לעצמו אמר להם ר״מ אי אתם מודים באנשי חצר ששכחו ולא עירבו שאסור להכניס ולהוציא [מחצר] לבתים ומבתים לחצר וכולן ששבתו בחצר מותרין לטלטל בחצר מה נשתנה גג מחצר אמרו לו [לא] אם אמרת בחצר שאין תחתיה דיורין [אמר להם אף חצר פעמים שיש תחתיה דיורין] אמרו לו [לא] אם אמרת בחצר שאין כל א׳ וא׳ מכיר את שלו תאמר בגגות שכל א׳ וא׳ מכיר את שלו אמר להם הרי שהיתה חלוקה או שהיתה עשויה פספס לא כל א׳ וא׳ מכיר את שלו ארשב״א ע״כ היתה תשובה ר״ש אומר הגג והמרפסת החצר והאכסדרה כולן רשות אחת הן.

פרק ח

א שתי חצירות אחת פתוחה לצפון ואחת לדרום וגגותיהן שוין [הגגות] רשות לעצמן והחצירות כל אחת ואחת רשות [לעצמה] היתה אחת מהן גבוהה עשרה טפחים ומיעטה באבנים ובכפתים ובסולם הצורי או שהביא נסר [שרחב] ארבעה טפחים [וקבעו] בה מערבין שנים אם רצו מערבין אחת פחות מכן מערבין שנים ואין מערבין אחד.

ב שתי גזוזטראות זו כנגד זו ברה״ר [בין] זו לזו ארבעה טפחים מערבין ב׳ ואין מערבין א׳ פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים שלש דיוטאות זו למעלה מזו וזו למעלה מזו [עליונה] והתחתונה של אחד ואמצעית של [אחד] לא ישלשל מן העליונה [לתחתונה] דרך האמצעית שאין משלשלין מרשות לרשות דרך רשות אבל משלשל הוא [מן התחתונה לעליונה] שלא בדרך אמצעית משלשל אדם קדרה של בשר ונותנה ע״ג [הזיז] שרוחב ד׳ טפחים היתה חלון באמצע שהיא ד׳ על ד׳ טפחים אסור שאין משלשלין מרשות לרשות דרך רשות.

ג צנור המקלח לרשות הרבים אחד יין ואחד שמן קולט בין ביד בין בכלי ומכניס לתוך ביתו היה עומד ברשות היחיד ופשט ידו לרשות הרבים והיא מלאה אוכלין ומשקין מכניסה אצלו היה עומד ברשות הרבים ופשט ידו לרשות היחיד והיא מלאה אוכלין ומשקין מוציאה אצלו גמל שראשו ורובו בפנים אובסין אותו בפנים [בחוץ אובסין אותו בחוץ] אותן כלים שפותחין ונועלין בהם שבקרקעות אסורין אחרים אומרים אף שבקרקעות פותחין ונועלין בהם.

ד הכוהה ברה״ר וכל [מי] שנתלש רוקו בפיו לא יהלך [ד׳ אמות] עד שירוק.

ה שתי מטהרות זו על גב זו נוטל את הפקק מבנתים ומשיקן ומחזיר את הפקק למקומו ר״ש בן מנסיא אומר שתי בריכות אחת של חמין ואחת של צונן נוטל את הפקק מבנתים כדי שירדו חמין לתוך הצונן וצונן לתוך החמין ובלבד שלא יחזיר את הפקק למקומו ולא עוד אלא שנוטל את הפקק כדי שיצאו [מים] וילכו להם ואם בשביל שתינגב אסור ופוקקין את הביב בסודרין ובכל דבר המטלטל כדי שלא יציפו המים את האוכלין ואת הכלים אין פוקקין את הביב כדי שירדו המים לבור ר׳ מנחם איש [גליא] אומר צנור שעלו בו קוצים וקישושיות דורסן ברגל בצנעא כדי שיצאו המים וילכו להם.

ו חבילה של עצים וסוכה של קוצין [שעשאן דלת לפרצה ולחצר] אם היו קשורות ותלויות פותחין ונועלין בהם אם לאו אין פותחין ונועלין בהן אחרים אומרים היתה כבושה באבנים מראשה אחד אין רשאי ליגע בהן נתלו בה קוצין [ודופקנין] מפשר בידו בצנעא ובלבד שלא יקרע ושל בהמה דורס ברגליו מחצלות פרושות על פתחי חנויות ברה״ר אם היו קשורות ותלויות פותחין ונועלין בהם ואם לאו אין פותחין ונועלין בהם עשה להם ציר של קנים ושל שבלין ושל כל דבר פותחין ונועלין בהם בשבת ואצ״ל ביו״ט [דלת שיש לה ציר פותחין ונועלין בשבת ואצ״ל ביו״ט] נשברו ציריה אין פותחין ואין נועלין בה ביו״ט ואצ״ל בשבת דלת הנגררת ומחצלת הנגררת [וקנקנין] פותחין ונועלין בהם בשבת ואצ״ל ביו״ט.

ז היה יושב וקורא בספר על האסקופה ונתגלגל [ספר] מידו ולפנים ולחוץ גוללו מכאן ומכאן ומניחו [אבית הגוף] אבל מפתח אינו כן אלא בזמן [שבית מנעולה] מעשרה [טפחים] נוטל את המפתח מן האסקופה [ונותנו למנעול] ופותח ונוטל כלי [בתוך] הבית ומחזירו [למנעולה] ונועל [ונוטלו ומניחו] בחלון שעל גב שקוף אם יש בפי [חלון] ד׳ על ד׳ טפחים אסור שאין מטלטלין מרשות לרשות.

ח מלבן של ספקלריא וטריסין של [חלונות] פותחין ונועלין בהן אם היו נשמטים אסורים נגר נשמט אסור נקמז מותר ר׳ יהודה אומר נקמז אע״פ [שאין גשמים].

ט נגר נגרר אם היה קשור ותלוי פותחין ונועלין בו ואם לאו אין פותחין ונועלין בו ר׳ יהודה אומר קשור אע״פ שאינו תלוי איזהו נגר [כל שקשור ותלוי וראשו א׳ מונח בארץ מותר במקדש ואסור במדינה ר׳ יהודה אומר אף במדינה מותר [איזהו הוא] במדינה [אסור] כל שאינו לא קשור ולא תלוי [נוטלו ומניחו בזוית].

י המוצא תפילין מכניסן זוג זוג [ר׳ יהודה] אומר שנים שנים אחד האיש ואחד האשה אחד חדשות ואחד ישנות רבי יהודה אוסר בחדשות ומתיר בישנות המוצא ספר בשדה יושב ומשמרו ומחשיך עליו ונוטלו ובא לו [ובסכנה מניחו] והולך לו אם היו גשמים יורדין [ה״ז מתעטף בעור וחוזר] ומכסה אותו.

יא מי שיצא לרה״ר ונזכר שיש תפילין בראשו מכסה את ראשו עד שמגיע לביתו אם היה בהמ״ד נוטלן ומניחן במקום המוצנע מחזירין ציר התחתון של דלת שידה תיבה ומגדל ואין מחזירין ציר העליון של בור של יציע ושל דות [ה״ז לא יחזיר] ואם החזיר חייב חטאת.

יב נימת כנור שנפסקה קושרין אותה קשרה [ונפסק] אין קושרין אותה אר״ש בן אלעזר והלא אם קושרין אותה אין לה קול אלא משלשל [מלמעלה ועונב מלמטה].

יג כהן שעלתה [לו] יבלת [במתניו] חבירו חותכה לו בשניו במקדש אבל לא במדינה אם בכלי כאן וכאן אסור.

יד אין ממלאין בעדשה בשבת אם כחס על חבל ועל [משיחה] ה״ז מותר אין ממלאין מבאר הקר בגלגל ביו״ט וכשעלו בני הגולה [וחנו עליה התירו להם נביאים שביניהם להיות ממלאין מבור הקר בגלגל ביו״ט ולא כל בור ודות הקר] התירו אלא אותו בור שחנו עליה בלבד.

טו הלכות שבת [חגיגות ומעילה כהררין תלוין] בשערה [מקרא מועט והלכות מרובות] ואין להם על מה שיסמכו.

טז מכאן אמר ר׳ יהושע צבתא בצבתא [מתעבדא צבתא דקמייתא מה הוית] הא לאו בריה [הות].

יז הדינין והעבודות הטהרות והטמאות והעריות ומוסף עליהן [ערכין וחרמים] והקדשות ומעשר שני מקרא מרובה [מדרש] והלכות מרובות ויש להן על מה שיסמכו אבא יוסי בן חנן אומר אלו שמונה מקצוע תורה גופי הלכות.